

מציג:

אירוע ספרותי

שלג בירושלים

שירים על החורף בירושלים

יום שני ה' שבט תשפ"א 18.1.21

מנחה: אביחי קמחי

משתתפים: שושנה קרבסי, עצמון יניב, מנחם פאלק, יעקב ברזילי, רחלי אברהם, הדרה לוי, ניקולא יוזגוף אורבך, יפה שמולוביץ, כרמית ספיר ויץ.

אביחי קמחי

מוריד השלג

ירושלים זקוקה נואשות
ללילה של שלג שלאחריו
היא תתעורר צחורה
ולא יהיה הבדל בין רבעיה
וליום אחד תהא היא ראויה
לתאר העיר היפה בתבל

ועד שיבוא יום החסד
אני מבקש מהקהל הקדוש
הממלא בה בתי כנסת רבים
להוסיף לתפלת
משיב הרוח ומוריד הגשם
את תפלת מוריד השלג

שושנה קרבסי

תשליל שלג

השלג מקרב את הנופים
אל פתח אישוני העינים,
ומתחת לחלון ילדי בונים בבה
מכוח צעצועים פנימיים,
שעוד נותרו להם בידיים.
אני ממהרת לחמם את הבית,
לאפות לחם, לנער אי אלו ענפים,
שלא אפשר מהעמס הפתאומי.

הלבן הזה כופה עלינו תזזית,
לפי שיודעים אנו יפה,
כי מי שאינו נע בשלג, קופא.
הילדים למדים היטב את משחק החיים הזה,
משחק "התזזית חסרת התכלית",
והם שועטים הביתה לאכל תפוחים.

אני רצה אל החלון לגמע עוד רגע מהלבן הזה, מהיום הזה,
שהוא כמו תשליל צלום של יום אמת.

(ממראות חורף 2013 הזכור היטב בעין כרם)

עצמון יניב

ירושלים בשמלת כלה

לכבוד שבת לבשה העיר

כלילת יפי

שמלת כלה צחה

גשר המיתרים

כהינומה מצעיפה עיניה

שבילה הולך ויורד ומשתפל

מהר המר בואכה דרך אפרתה

מחשופה עוטף את הר המורה

צעיף מלבין על צוארה

והיא חגורה רדיד הרים

מלבינים סביב לה

הר הזיתים והר הצופים

וכלה עוטה לבן

בואי כלה בואי מלכה

שמלת כלה לך

משוש כל הארץ

קרית נאמנה.

מנחם פאלק

דו"ח פגישה ב"צותא"

חֲרָף יְרוּשָׁלַיִם כְּבֵד.
פְּתִיתִים שֶׁל שְׁלֵג
עֲצִים אֲשֶׁר נוֹפְלִים
אוּ מְאִימִים לִפְל.
אֶחָד נִפֵּל עַל כָּבֵל הַחֲשָׁמַל
וְהָאוֹרוֹת כָּבוּ.
אִז מַה?
גַּם לִי נִשְׁרַף הַפִּיּוּז
אֲבָל בְּסֵתוֹ
גֵּרוֹת דְּלִקּוֹ
לְמַעֲטִים שְׁעוֹד הָעֵזוּ
לְהִשָּׂאֵר.
לְאוֹר גֵּרוֹת - רוֹמְנָטִי
כּוֹס שֶׁל יַיִן
קֶרְמִיזוֹן שֶׁל "צוֹתָא"
בְּמַחִיר שֶׁל שְׁקָל
מְכַל אֶחָד שֶׁחָשׂ בְּצַרְדָּךְ
לְשֵׁתוֹת
וְלְהִשְׁקוֹת
הָאֲחֵרִים
בְּשֶׁרְבוּטֵי מְלִיּוֹ
שְׂבֻדָּפִים שְׂמַחְבָּאִים הֵיטֵב.
וְכִשְׁהֶעֱכָבִישׁ סִיִּם לְטוֹוֹת רִשְׁתּוֹ
וְהַכּוֹסוֹת רִיקוֹת,
יְקוֹמוּ
וְיִוְדוּ לְמַאֲרָגוֹן
הַגַּם שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַנִּסְחָה
שֶׁל הַתְּרַסִּיס

(מתוך "קמטים", 27, 1990) (7.03.1980)

מִמֶּשׁ כְּמוֹ בְּשִׁירִים הִשְׁנִים!
וַיֵּשׁ לְהוֹדוֹת שְׁהַמְאָרְגוֹן
רַסֵּס סְבִיב תְּרַסִּיס שֶׁל מוֹזוֹת
וַיַּחַד בְּמַחְתָּרֵת
נְקוּנְסָפֵר שִׁירִים

הורשה

אַרְבַּע שָׁנִים מִשְׁלָגוֹת
אַבָּא עֶבֶד לְבָדוֹ בְּמַחֲנֶה כְּפִיָּה
בְּמַגְנִיטוֹגוֹרְסֶק וְצ' לִיאָבִינְסֶק
עַד תָּם הַמְּלַחְמָה.

אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנִים קְפּוּאוֹת
אַמָּא הַמְּתִינָה לְבָדָה
לְסוֹפֵי שָׁבוּעַ
בְּהֵם אוֹלֵי יְשׁוּב אֶלֶיָּה מְעַבּוּדוֹתָיו.

וְאַנִּי, אַרְבַּע שָׁנִים קְרוֹת
לְמִדְתֵּי לְבָדִי
סְבִיבֵי סְפָרִים, דְּפִים וּגְוִילִים עֲתִיקִים
בְּעִיר שְׁנַחֲשֶׁבֶת לֵב הָעוֹלָם.

רחלי איתן

פתית שלג / רחלי אברהם-איתן

יפי זקוק לטוש
יד – לעדי,
אהבה – לחזור.
לאט ובטוח
ארג חוט שנופרם.
אפלו אלהים עוטה עולמו
במעטפות יקר:
יערות הרי יהודה
הלבינו חשכתם הבקר
זוהרים לעיני בזריחת השלג.
חיוך הרקפות זוהר שבעתים
בין סלעים עטויי לבן.
הזדרז כפתית רך להפתיע
ראה את הנוף המתעורר
פוע דמיון
פוער עין מול חזיון מנצח
את ירושלים בתת-ההפכה
זכה בלבושה הלבן.
רקם
את התפר שנופרם.
אמתין.
השלג יפשר.

מתוך: נופי הבית, כרמל, 2005

הדרה לוי-ארדי

ירושלים. פנים. חורף

מתק צהרים על שטיח צבעוני מהעיר העתיקה,
על קוהתפר בין רחביה לקטמון הישנה,
ילדה יפה ומסביבי עתוננים של יום ששי
וערמה של טויסטים לצדי, ושוקו חם.

ירושלים בעת ההיא היתה חגיגית ומלאת חשק,
כוכבי השמחות של שלהי שנות השבעים
היו בנים יפים והוללים, מבגרים ממני בעשרות שנים,
כדורגלני בית"ר, סטודנטים לספרות אנגלית ומשפטים.
לא היה פה שומדבר מטריד או פוגעני,
רק מתק נעורים הרפתקני,
מפעים וחולמני וססגוני,
ירושלים בעת ההיא היתה עולם חפשי
מכאן ועד אמריקה, כלם היו ביתי
הטוב, נשא מעל שטיח צבעוני
ועתוננים של יום ששי.

ניקולא יוזגוף אורבך

פברואר 2002

פְּתוּחֵי שְׁלֵג רִפְיָם
מִתְדַפְּקִים עַל אֲבָנֵי כְּתָל קְדוּמוֹת
נֶעְרָמִים בְּלֹאט כְּעֵדֶת מִתְפַּלְלִים עֲטוּפֵת טְלִיתוֹת
וּמִבְקָשִׁים בְּאֲדִישׁוֹת מְנוּחַת נְצָחִים לְצַד
אָבֵן הַרוֹדְיָאֲנִית בְּמִשְׁקַל מְאוֹת טוֹנוֹת
שֶׁשְׂרָדָה חֲרָבֵן וְיִדְעָה יָדִים זְרוֹת וְגִעְגּוּעַ עַז.

וְהֵלֵא הַחֲצוּפִים רַק עֵתָה בָּאוּ מִן דְּשִׁמְיָא
וּכְבֵר זְכוֹ לְהַצְטוּפָא בִּינּוֹת סְלַעֵי
מִשְׁאֵת נִפְשׁוֹ שֶׁל עַמִּי
וְלִהְעֵבִיר מְלוֹא חַיִּיהֶם בְּנִקְיָהֶן.
לוֹ יָדְעוּ שֶׁהֵיְתִי הָרֵאשׁוֹן מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי
שֶׁזָּכָה לְמוֹשׁ אֶת הָאֲבָנִים הַלְלוּ בְּרַעְדָה
לְשִׁפָּךְ לְפָנֶיהֶן דְּמַעוֹתֵי הַמְּלוּחוֹת
לְאַחַר 1932 שָׁנָה מִנִּי אֶז הֲרַחֵקוּנוּ מִצִּיּוֹן יִרְשָׁתֵנוּ;
לוֹ יָדְעוּ כְּסוּפִים מִיִּסְרָיִם בְּנֵי אֲלֵפֵי שָׁנִים
וְעָרְגָה שְׁמִנְקֵבֶת בְּנִפְשׁ עַד כָּאֵב
לְבָטַח לֹא הָיוּ קוֹפְאִים לְפָנֵי הַקִּיר בְּשִׁלּוֹה,
לְבָטַח הָיוּ בּוֹכִים וְנִמְסִים.

יפה שמולוביץ

סימונה טומה / מתוך סימונה אחת

[אֶכְתֵּב לְעֶצְמִי שִׁיר ...]

אֶכְתֵּב לְעֶצְמִי שִׁיר

וּבְדִידוּתוֹ הַקְּפוּאָה

תְּדַלֵּיק גְּפָרוֹר

כְּדִי לְהִתְחַמֵּם

בְּפִנֵּת הָעֵמוֹד

יִתְקַפֵּל בְּסִבּוּב עֵמֶק

וְאֲנִי אֶכְנֵס לְשֵׁם כְּלִי.

תְּרֻגוֹם: מִנְחָם מ' פֶּאֶלֶק

לרונית / צדוק עלון

בְּאֵתִי לִירוּשָׁלַיִם

חֲשַׁבְתִּי לִפְגֹּשׁ אוֹתְךָ בְיַחַד עִם מְזֶג־הָאֵוִיר הַמִּתְחַלֵּף,

עִם הָעֲנָנִים הַמִּתְחַחֵלִים לִלְבָשׁ גּוֹנִים אֲפָרִים -

שְׁחוּרִים וּמִבְשָׁרִים אֶת הַגֶּשֶׁם

וּלְבָנִים כִּי הַשֶּׁמֶשׁ מֵאַחֲרֵיהֶם.

הַחֲלָצָה מִחֲמַמַּת עַד פְּרָקִי אֲצַבְעוֹתַי

וְאֲנִי מִתְכַּנֵּס דְרָכָה פְּנִימָה כְּמִתְגוֹגֵן מִפְּנֵי הַחֶרֶף

וְנִהְיֶה מִן הָעֲצָמִיּוֹת שֶׁהֵיא שְׁלִי.

בְּאֵתִי לִירוּשָׁלַיִם

חֲשַׁבְתִּי לִפְגֹּשׁ אוֹתְךָ וְלִהְנִיחַ לְרוּחַ לְנֹשֵׁב עַל פְּנֵי

הַחֲשׂוּפוֹת בְּשֶׁלֶב-זֶה.

יְרוּשָׁלַיִם עֵטוּפָה בְּסִתּוֹ וּבִילְדֵים הַשְּׂמַחִים לְמַרְאֵה הַסִּתּוֹ

הַמִּחְלִיף אֶת הַקִּיץ, וְאוֹלֵי עֵדִין אֵינָם שְׂמִים לֵב לְשִׂמְחָתָם.

חֲלוּף הָעוֹנוֹת מִגְבִּיר בִּי אֶת הַתְּחוּשָׁה שֶׁל עֲצָמִיּוֹתַי אֲנִי

שֶׁמַּעַט הַשְּׂתַחֲקָה בְּקִיץ הָעוֹמֵד לְחַלֵּף.

בְּאֵתִי לִירוּשָׁלַיִם

לִפְגֹּשׁ אוֹתְךָ, כְּדָרְךָ בְּהַ הַקִּיץ הָאֲצוּר בְּתוֹכִי פּוֹגֵשׁ אֶת הַסִּתּוֹ.

כרמית ספיר ויץ

אלוהים בחורף/ לאה גולדברג

שעות נושרות כמו שלג על היד
ואדמה שרה מתחת לרגליים.
האלוהים, ודאי, היום ענד
מגבעת לובן רחבת שוליים.

האלוהים ודאי היום למד
לצחוק כפעמון עגלת החורף –
הוא כמתוך משחק תינוק נחמד
הצמיח לשחקים כנפי ציפורת.

העוד תחשוב שהוא אימה וסוד,
שבכפו הליט את מבטיך?
ולי נדמה שחיוכו מאוד
דומה לזה הרך בקצות שפתיך.

"השירים הגנוזים", ספריית פועלים, 2015. עורך: גדעון טיקוצקי